

Хто є членом сім'ї декларанта

Під час заповнення декларації важливо не помилитися з колом осіб, чиї активи декларанти зобов'язані вказати в документі. Законодавство України визначає три основні категорії членів сім'ї:

- **чоловік або дружина декларанта** — навіть якщо вони проживають в різних містах або країнах, але офіційно перебувають у шлюбі станом на 31 грудня 2025 року, її або його активи обов'язково мають бути в декларації.

Проте, якщо станом на 31 грудня звітного року подружжя декларанта розлучилося і проживали окремо, то колишній чоловік або дружина не вважаються членом сім'ї декларанта, незалежно від того, скільки часу тривав шлюб у цьому періоді.

Аналогічний підхід застосовується у ситуації, якщо станом на 31 грудня член подружжя помер або оголошений померлим.

Зовсім інший підхід застосовується, якщо колишнє подружжя після розлучення спільно проживало і мало взаємні права та обов'язки принаймні 183 протягом року (підряд або сукупно) та/або протягом всього грудня. В цьому випадку вони є членами сім'ї для цілей декларування, а відтак активи обох з експодружжя підлягають відображенню у декларації за звітний рік.

Важливо! У декларації зазначаються відомості про об'єкти декларування, якими декларант або члени його сім'ї володіли чи користувалися на кінець звітного періоду (за умови, що право виникло не пізніше початку грудня), або не менше половини днів протягом звітного року. Тому декларант має вказати об'єкти, що належали колишньому чоловікові або дружині, якими він володів чи користувався не менше половини звітного періоду, навіть якщо на кінець року така особа вже не є членом сім'ї.

- **неповнолітні діти** — діти декларанта, зокрема і усиновлені, яким на кінець звітного періоду ще не виповнилося 18 років. В цьому випадку важливо зауважити, що навіть якщо дитина проживає з іншим з батьків (наприклад, після розлучення), вона все одно вважається членом сім'ї.

У разі досягнення дитиною повноліття, вона вважається членом сім'ї декларанта, якщо спільно з ним проживала, була пов'язана спільним побутом і мала взаємні права та обов'язки не менше ніж 183 дні протягом 2025 року або проживала разом з декларантом 31 грудня 2025 року (за умови спільного проживання з початку грудня).

Аналогічний підхід застосовується й стосовно неповнолітньої дитини від попереднього шлюбу чоловіка або дружини декларанта, яка не була усиновлена декларантом.

- **інші особи**, які проживали разом з декларантом з початку по 31 грудня 2025 року включно, або проживали разом не менше пів року (183 дні) протягом усього року, та мали спільний побут та взаємні права та обов'язки.

Проте, якщо в особи, яка проживає разом з декларантом (наприклад, разом орендують житло), немає взаємних прав і обов'язків з ним - вона не є членом сім'ї декларанта для цілей декларування.

Що робити, якщо член сім'ї декларанта відмовляється надати дані? В цьому випадку декларант має зазначити це в декларації та вказати всю відому йому інформацію про такого члена сім'ї.